

RAADSVOORSTEL

19R.00566

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 23 juli 2019

Portefeuillehouder(s): Burgemeester Molkenboer

Portefeuille(s): Communicatie

Contactpersoon: K. Joosten en C. Dupont

Tel.nr.: 06-25723713/ 06-20094909 **E-mailadres:** joosten.k@woerden.nl / dupont.c@woerden.nl

Onderwerp:

Onderzoeksvoorstel naar stimulering onderzoeksjournalistiek

Samenvatting:

Journalistiek in het algemeen en lokale journalistiek in het bijzonder heeft het in de huidige markt moeilijk. Het medialandschap verschaalt en er lijkt nog maar weinig ruimte voor journalistiek onderzoek op lokaal niveau. De raad heeft al op verschillende momenten haar zorgen hierover geuit en zich georiënteerd op mogelijkheden hoe onderzoeksjournalistiek in Woerden ondersteund kan worden. Lokale democratie heeft immers baat bij een pers, die kritisch is op basis van onderzoek en analyse.

Als vervolg hierop is ambtelijk een onderzoeksplan ontwikkeld om in samenspraak met de lokale media op de Woerdense situatie in te zoomen. Doel hiervan is te komen tot concrete voorstellen die lokale onderzoeksjournalistiek in Woerden bevordert.

Gevraagd besluit:

1. Het college opdracht te geven om het bijgevoegde projectplan "stimulering lokale onderzoeksjournalistiek" uit te voeren.
2. Het benodigde bedrag van € 12.500,- beschikbaar te stellen.
3. Dit bedrag te dekken binnen het programma, indien dit niet lukt het te dekken vanuit het initiatievenbudget.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

De raad heeft al verschillende stappen gezet in dit proces:

14 juni 2018 motie van SP en fractie Bakker

13 dec. 2018 presentatie onderzoek prov. Z H en Leids fonds voor journalistiek onderzoek

Mei 2019 bespreknotitie SP + toezegging burgemeester Molkenboer om te komen met een voorstel

Wat willen we bereiken?

Met het onderzoek komen we in samenspraak met de lokale media tot een voorstel hoe de raad lokale onderzoeksjournalistiek het beste kan ondersteunen zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijke positie van de pers.

Stap 1

Stand van zaken media Woerden

Hoe ziet het huidige medialandschap in Woerden eruit ten opzichte van een aantal jaren geleden en hoe kwetsbaar is het kijkend naar de nabije toekomst? De raad heeft dit onderwerp geagendeerd. Wat vinden de journalisten zelf?

Stap 2

In hoeverre wordt er al gebruik gemaakt van de genoemde mogelijkheden: fondsen, samenwerkingsverbanden en scholing

Van welke bestaande fondsen kan de Woerdense journalistiek gebruik maken en gebeurt dat ook? Zijn de fondsen bekend? Wat zijn belemmeringen om deze fondsen in te zetten? In hoeverre ondersteunt de gemeente de lokale media en wat is daarvan het effect? Welke samenwerkingsverbanden zijn er en wat is daarvan het doel /effect? In hoeverre zijn er contacten met onderwijsinstellingen en hoe wordt daar gebruik van gemaakt?

Stap 3

Welke alternatieve of aanvullende mogelijkheden zouden nog meer kunnen leiden tot verbetering van de situatie?

De uitkomsten van de afzonderlijke gesprekken worden gebruikt als input voor ronde tafel gesprekken waar de betrokken partijen samen de meest haalbare opties formuleren.

Stap 4

Eindrapportage aan de raad

In deze eindrapportage de volgende onderdelen:

- Stand van zaken Woerdense media
- Wat vinden de lokale media er zelf van?
- Gewenste stimuleringsmaatregelen vanuit ronde tafelgesprek
- Eerste verkenning praktische haalbaarheid voorstellen met een advies aan de raad

Planning: einde 1^e kwartaal 2020 of zoveel eerder als mogelijk, eindrapportage / voorstel naar de gemeenteraad

Argumenten

1)

Lokale democratie heeft baat bij een pers, die kritisch is op basis van onderzoek en analyse. Democratie en pers vullen elkaar aan. Een levendige journalistiek met ruimte voor onderzoek op lokale thema's zet onderwerpen in een brede context en plaatst onderbouwde kanttekeningen vanuit een onafhankelijke positie. Dit geeft inwoners handvatten om beter geïnformeerd deel te nemen aan het democratisch proces. Vanuit deze redenering is het terecht dat de raad zich in spant om te kijken hoe zij op lokaal niveau onderzoeksjournalistiek kan ondersteunen.

Het onderzoeksvoorstel borduurt o.a. voort op het onderzoek zoals dat is gedaan door het Leids fonds voor journalistiek onderzoek. (Op 13 december 2018 heeft de raad zich uitgebreid laten informeren over dit onderzoek.) De oplossingsrichtingen uit het kubusmodel dat in dit onderzoek wordt gehanteerd, worden lokaal tegen het licht gehouden. Daarnaast wordt met vertegenwoordigers uit het Woerdense media landschap actief gezocht naar alternatieve of aanvullende mogelijkheden.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

2)

We kiezen ervoor om dit onderzoek uit te laten voeren door een extern bureau. Daar zijn diverse redenen voor:

- Bemoeienis van overheid met de pers moet de schijn van beïnvloeding ten allen tijde voorkomen.
- Een onderzoek van deze omvang vraagt om personeelsinzet, die niet voorhanden is.
- De raad agendeert dit onderwerp al sinds de zomer van 2018. Een extern bureau kan snel aan de slag, waardoor meer vertraging wordt voorkomen.

De raad moet er rekening mee houden dat opvolging van de adviezen uit het onderzoek structurele kosten met zich mee kunnen brengen. Momenteel is daarvoor geen budget beschikbaar. De uitkomsten van het onderzoek zullen in het juni-overleg meegenomen worden als ambities voor de begroting van 2021 en verder. Praktische toepassing van de stimulering lokale onderzoeksjournalistiek heeft dan op zijn vroegst in 2021 plaats.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Communicatie-acties worden doorgaans vanuit de projecten gefinancierd. Dit onderwerp is niet projectgebonden. Er is binnen de begroting van team communicatie geen budget voorhanden om de kosten van het onderzoek te dekken. Het jaarlijks beschikbare communicatiebudget wordt grotendeels ingezet voor de realisatie van vaste communicatiemiddelen als de wekelijkse infopagina, social media, intranet enz.

Desondanks trachten we het benodigde bedrag van € 12.500,- te dekken binnen het programma. Indien dit leidt tot een overschrijding van het programma wordt het gefinancierd vanuit het initiatievenbudget.

Communicatie

Indien de raad met het voorstel akkoord gaat wordt dit gedeeld met de media en gepubliceerd in de gebruikelijke communicatiemiddelen van de gemeente.

Bevoegdheid raad:

De raad is bevoegd hierover te besluiten. (artikel 191 en artikel 108j.147 Gemeentewet)

Bijlagen

- Concept raadsbesluit (19R.00575)
 - Projectplan stimulering onderzoeksjournalistiek (19.083495)
 - Motie van SP en fractie Bakker (19.083492)
 - Bespreeknotitie SP (19.083493)
 - Persbericht onderzoek Zuid-Hollandse journalistiek (19.083494)
-

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

RAADSBESLUIT
19R.00575

Onderwerp: Onderzoeksvoorstel naar stimulering onderzoeksjournalistiek

De raad van de gemeente Woerden;

gelezen het voorstel d.d. 16 juli 2019 van:
- burgemeester en wethouders

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;
artikel 108 j. 147

b e s l u i t:

1. Het college opdracht te geven om het bijgevoegde projectplan "stimulering lokale onderzoeksjournalistiek" uit te voeren.
2. Het benodigde bedrag van € 12.500, - beschikbaar te stellen.
3. Dit bedrag te dekken binnen het programma, indien dit niet lukt dit bedrag te verantwoorden in de jaarrekening 2019.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn
openbare vergadering, gehouden op

De griffier,

De voorzitter,

drs. M.J.W. Tobear

V.J.H. Molkenboer

Projectplan

Projectnaam: *Stimulering lokale onderzoeksjournalistiek*

Ambtelijk opdrachtgever: *Katja Joosten, teammanager Communicatie*

Bestuurlijk opdrachtgever: *het college van B&W, vertegenwoordigd door Burgemeester Victor Molkenboer, portefeuille communicatie*

Projectleider: *Carla Dupont, sr. communicatieadviseur*

Inhoud:

1. Inleiding
2. Doel en resultaten
3. Fasering en aanpak
4. Organisatie en procedures
5. Kosten en baten

Dit projectplan is mede beoordeeld door de consulent(en):

financieel / juridisch / personeel / planning & control ¹:

<naam>
<datum>

<naam>
<datum>

<naam>
<datum>

<naam>
<datum>

Dit projectplan is goedgekeurd door:

Ambtelijk opdrachtgever:

Bestuurlijk opdrachtgever:

Projectleider:

Katja Joosten
8 juli 2019

Burgemeester Victor Molkenboer
8 juli 2019

Carla Dupont
8 juli 2019

¹ Doorhalen voor zover niet van toepassing

1. Inleiding

Lokale democratie heeft baat bij een pers, die kritisch is op basis van onderzoek en analyse. Democratie en pers vullen elkaar aan. Een levendige journalistiek met ruimte voor onderzoek op lokale thema's zet onderwerpen in een brede context en plaatst onderbouwde kanttekeningen vanuit een onafhankelijke positie. Dit geeft inwoners handvatten om beter geïnformeerd deel te nemen aan het democratisch proces.

Journalistiek in het algemeen en lokale journalistiek in het bijzonder heeft het in de huidige markt moeilijk. Het medialandschap verschaalt en er lijkt nog maar weinig ruimte voor journalistiek onderzoek op lokaal niveau. Wat kan de gemeente doen om de lokale journalistiek een impuls te geven, zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijke positie van de pers?

De raad heeft al verschillende stappen gezet:

- 14 juni 2018 motie van SP en fractie Bakker
- 13 dec. 2018 presentatie in de raad van onderzoek provincie Zuid Holland en Leids fonds voor journalistiek onderzoek
- Mei 2019 bespreeknotitie SP, toezegging burgemeester Molkenboer om te komen met een voorstel

Het onderzoek van de Universiteit van Leiden in opdracht van de provincie Zuid Holland vormt een goede basis om lokaal op voort te borduren. In het onderzoek worden via het model van de 'kubus' drie oplossingsrichtingen verkend. Het onderzoek rapporteert over de ervaringen hiermee tot nu toe.

- Journalistiekfondsen
- Samenwerkingsverbanden
- Scholingsprogramma's

In dit projectplan beschrijven we hoe we de Woerdense situatie willen laten onderzoeken om in samenspraak met de Woerdense media te komen tot lokale stimuleringsmogelijkheden. De oplossingsrichtingen in de 'kubus' zijn onze leidraad. We kijken nadrukkelijk ook naar alternatieven of aanvullende maatregelen.

2. Doel en resultaten

Doel:

De raad krijgt inzicht in de stand van zaken lokale media in Woerden en de mogelijkheden die er zijn om onderzoeksjournalistiek in Woerden effectief te ondersteunen.

Resultaten:

Resultaat	Prestatie-indicator (wat wordt gemeten)	Streefwaarde
De gemeenteraad heeft inzicht in de stand van zaken lokale media Woerden m.b.t. ruimte voor onderzoek	eindrapportage	1 ^e kwartaal 2020
De gemeenteraad weet in hoeverre de media in Woerden gebruik maakt van bestaande	eindrapportage	1 ^e kwartaal 2020

stimuleringsmaatregelen zoals genoemd in de 'kubus': scholingsprogramma's, samenwerkingsverbanden, en fondsen		
De media in Woerden zijn nauw betrokken bij de voorstellen die de gemeenteraad voorgelegd krijgt	In diverse fasen van het onderzoek worden de Woerdense media nadrukkelijk betrokken.	September- december 2019
De gemeenteraad heeft in beeld welke mogelijkheden er zijn om lokale onderzoeksjournalistiek in Woerden te ondersteunen en welke behoefte de media zelf voelt.	De eindrapportage van het onderzoek vermeldt concrete mogelijkheden.	1 ^e kwartaal 2020

Randvoorwaarden:

Er wordt inzet gepleegd om het benodigde budget van € 12.500,- in het programma te vinden. Lukt dit niet dan wordt de overschrijding gemeld in de jaarrekening 2019.

Tot het projectresultaat behoort niet:

- De stimulering van onderzoeksjournalistiek op zich.

3. Fasering en aanpak

Nr.	Benaming fase	Activiteiten	Resultaat	Datum gereed
1.	Opdrachtverstrekking	Behandeling voorstel in de raad	- goedgekeurd projectplan	oktober 2019
2.	Vorbereiding	Selectie en opdrachtformulering aan extern onderzoeksbureau	- Start onderzoek door extern bureau	oktober 2019
3.	Uitvoering	<p><i>Stap1</i> Stand van zaken media Woerden</p> <p>Onderzoeksvraag: Hoe ziet het huidige medialandschap in Woerden eruit ten opzichte van een aantal jaren geleden en hoe kwetsbaar is het kijkend naar de nabije toekomst? De raad heeft dit onderwerp geagendeerd. Wat vinden de journalisten zelf?</p>	<p>Acties:</p> <p>Deskresearch: quickscan huidige situatie media in Woerden</p> <p>Deskresearch: uitgelicht twee journalistieke onderwerpen, hoe zijn deze belicht in de lokale media er was er ruimte voor onderzoeksjournalistiek</p> <p>Interviews: met journalisten uit Woerden</p>	oktober 2019 / januari 2020

		<p><i>Stap 2</i> In hoeverre wordt er al gebruikgemaakt van de genoemde mogelijkheden: fondsen, samenwerkingsverbanden en scholing?</p> <p>Onderzoeksvragen: Van welke bestaande fondsen Kan de Woerdense journalistiek gebruik maken en gebeurt dat ook? Zijn de fondsen bekend? Wat zijn belemmeringen om Deze fondsen in te zetten? In hoeverre ondersteunt de gemeente de lokale media en wat is daarvan het effect? Welke samenwerkings-Verbanden zijn er en wat is daarvan het doel /effect? In hoeverre zijn er contacten Met onderwijsinstellingen en hoe wordt daar gebruik van gemaakt?</p>	<p>Acties: Uitvraag bij media Uitvraag bij beschikbare fondsen</p>	<p>oktober 2019 / januari 2020</p>
		<p><i>Stap 3</i> Welke alternatieve mogelijkheden zouden nog meer kunnen leiden tot verbetering van de situatie?</p>	<p>Acties: Gesprekken met diverse media en journalisten Gesprekken met medewerkers gemeente Woerden</p> <p>Analyse opgehaalde gegevens en deze gebruiken als input voor: Ronde tafel gesprek diverse partijen.</p>	<p>oktober 2019 / januari 2020</p>
		<p><i>Stap 4</i> Eindrapportage</p>	<p>Acties: Diverse gesprekken om te kijken of de voorstellen praktisch haalbaar zijn en hoe dan. Bundelen bevindingen en schrijven eindrapportage</p>	<p>oktober 2019 / januari 2020</p>
		-	-	-
4.	Borging en overdracht	Aanbieden van onderzoeksresultaat aan college en raad	Eindrapportage wordt verwerkt tot een college- en raadsvoorstel en in proces gebracht. Alle betrokken media worden op de hoogte gebracht van behandeling van de voorstellen in de raad. Verwerken raadsbesluit	1 ^e februari / maart 2020
5.	Afronding	completeren en schonen	Compleet en opgeschoond	april 2020

		projectdossier opstellen financiële verantwoording project ontbinden projectgroep	projectdossier Financiële zaken verwerkt in de systemen	
6.	Evaluatie	evalueren	evaluatierapport met bevindingen en lessen voor de toekomst	april 2020

4. Organisatie en procedures

Omdat het onderzoek extern wordt uitgevoerd is er sprake van een slanke projectorganisatie:

De gemeenteraad is de politiek opdrachtgever.

De regiegroep formuleert de opdracht conform de omschrijving van het projectplan, selecteert het onderzoeksbureau en zet de opdracht uit. Na elke stap worden de resultaten van het onderzoek besproken in de regiegroep.

De projectleider is uitvoerend begeleider van het onderzoek vanuit de gemeente. De projectleider is eerste aanspreekpunt voor het onderzoeksbureau en ondersteunt het onderzoeksbureau bij onderdelen van het onderzoek (bijv. bij het leggen van contacten met lokale media).

Het onderzoeksresultaat wordt gepresenteerd aan de gemeenteraad en gaat afhankelijk van de onderzoeksresultaten gepaard met een raadsvoorstel waarin de raad diverse mogelijkheden voorgelegd krijgt om lokale onderzoeksjournalistiek te stimuleren.

Samenstelling regiegroep:

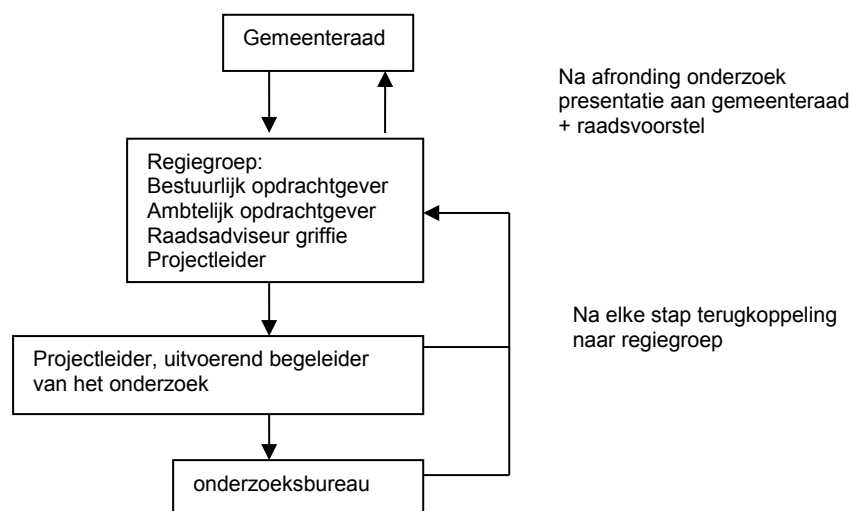
Burgemeester Victor Molkenboer, bestuurlijk opdrachtgever

Teammanager Katja Joosten, ambtelijk opdrachtgever

Raadsadviseur griffie (uitnodiging nog verzenden aan nieuwe raadsadviseur)

Inwoner gemeente Woerden (uitnodiging nog verzenden)

Senior communicatieadviseur Carla Dupont, projectleider

5. Kosten en baten

Kosten onderzoeksbureau worden geraamd op € 12.500,-
Interne begeleiding kan binnen de ambtelijk beschikbare uren geboden worden.

Er wordt getracht het benodigde budget van € 12.500,- in het programma te dekken. Lukt dit niet, dan wordt overschrijding gemeld bij de jaarrekening 2019. Tegenover deze uitgave staan geen baten.

Doel van het onderzoek is te komen tot voorstellen aan de raad hoe onderzoeksjournalistiek in Woerden gestimuleerd kan worden. Wanneer de raad gehoor geeft aan het advies zal dit mogelijk structurele kosten met zich meebrengen, waar nu geen budget voor beschikbaar is. Na besluit van de raad hierover wordt het benodigde bedrag meegenomen in het juni overleg van 2020.

Motie Woerdens stimuleringsfonds voor onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping

De raad van de gemeente Woerden, in vergadering bijeen op 14 juni 2018,

constaterende dat:

- De voor de lokale democratie en integer bestuur belangrijke journalistieke taak van de onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping (ook) in Woerden flink onder druk staat.
- De middelen die de gemeente beschikbaar stelt aan de lokale media te beperkt zijn voor het doen van gedegen onafhankelijke onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping aangaande aangelegenheden die de gemeente en de inwoners aangaan.
- Het in het belang van inwoners en bestuurders is dat deze omissie wordt gerepareerd.

overwegende dat:

- Woerden goede mediabedrijven en journalisten heeft die zorgdragen voor een brede informatievoorziening aan de inwoners en tegelijkertijd in grote mate bijdragen aan het lokale gemeenschapsgevoel terwijl zij daarbij te beperkt zijn voorzien van de tijd en middelen die nodig zijn voor het bedrijven van gedegen onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping.
- De Woerdense democratie en de inwoners gebaat zijn bij goede onafhankelijke en kritische onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping aangaande lokale en regionaal overstijgende aangelegenheden.
- Het Kabinet 5 miljoen heeft uitgetrokken voor versterking van de regionale onderzoeksjournalistiek en de minister een budget voor regionale en lokale journalistiek heeft dat tot nu toe op de plank is blijven liggen.
- De minister van Onderwijs en Media recentelijk (2 juni) een aanzet tot concretisering heeft gegeven t.a.v. de beschikbaar gestelde financiële middelen.

van mening dat:

- Het voor inwoners belangrijk is dat zij toegang hebben tot betrouwbare onafhankelijke (en diepgravende) informatie aangaande lokale (en regionale) aangelegenheden zoals over politiek, bedrijfsleven, sport, cultuur enzovoorts
- De gemeente thans onvoldoende middelen beschikbaar stelt voor het doen van goede gedegen onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping naar Woerdense aangelegenheden.
- Goede onafhankelijke onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping een uitstekende waakhond vormen voor goed bestuur en integriteit en het goed is als politici, (grote) instellingen en bedrijven er rekening mee houden dat zij gecontroleerd en kritisch gevolgd kunnen worden door de journalistiek.
- Gemeente en politiek in principale geen bemoeienis dienen te hebben met de inhoud van de het publieke belang dienende onderzoeksjournalistiek andere vormen van journalistieke verdieping.

verzoekt het college:

- Een stimuleringsfonds in te stellen voor het versterken van de onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping aangaande lokale en regionaal overstijgende aangelegenheden.
- Het stimuleringsfonds te voorzien van een realistisch startkapitaal;
- De hoogte van het startkapitaal te bediscussiëren in een beeldvormende bijeenkomst van college en Raad.
- Het stimuleringsfonds onafhankelijk en op grote afstand van gemeente en politiek te laten beheren en in een beeldvormende bijeenkomst voor college en Raad te bediscussiëren welke vorm dit dient te krijgen.
- In een beeldvormende bijeenkomst voor Raad en college de mogelijkheden voor financiering van het fonds te bediscussiëren, zoals bijvoorbeeld:
 - afspraken te maken met de minister van Onderwijs en Media.
 - gebruik te maken van het overschot op de jaarrekening van 2017 van gemeente Woerden.
 - financiële middelen beschikbaar te maken in de begroting 2019 van de gemeente Woerden.
- Het stimuleringsfonds vanuit de gemeente Woerden regionaal overstijgend vorm te (laten) geven, bij voorkeur in samenwerking met (andere gemeenten in de regio) de lokale en regionale media (/journalisten) (en kennisinstitu(u)t(en) journalistiek).

En gaat over tot de orde van de dag,

Wilma de Mooij (SP)

Reem Bakker (Fractie Bakker)

Bespreeknotitie 'onafhankelijke onderzoeksjournalistiek'

Inleiding

In de raadsvergadering van 14 juni 2018 heeft de raad een discussie gevoerd over nut en noodzaak van het instellen van een fonds t.b.v. het bevorderen van 'onafhankelijke onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping' voor Woerden (en omgeving).

De raad constateerde dat er behoefte was aan een beeldvormende bijeenkomst.

Een fonds voor Woerden?

Er zijn in Nederland vanuit het Rijk ontwikkelingen gaande aangaande het bevorderen van verdiepende onderzoeksjournalistiek alsmede voor kwaliteitsverbetering door meer regionale samenwerking van vrijwillige en professionele omroepen. Het idee van een Woerdens fonds voor onafhankelijke onderzoeksjournalistiek is mede hieruit geboren.

De beeldvormende bijeenkomst en de reflectie daarop in presidium toonden dat het onderwerp 'onderzoeksjournalistiek' leeft in Woerdense politiek en dat er ook wel er enige animo lijkt te zijn om een (financiële) impuls te geven aan de ontwikkeling van een Woerdense stimuleringsmogelijkheid. Het is echter nog niet voldoende inzichtelijk wat de financiële consequenties voor Woerden zijn; wat is wenselijk of nodig in regionaal verband en welke financiële mogelijkheden zijn er bij het Rijk. Ook is nog niet, of onvoldoende helder of het college een impuls dient te geven in de vorm van een Woerdens fonds of dat er ook nog andere vormen denkbaar zijn.

Voorstel vervolg

De kern van een 'Woerdens stimuleringsfonds voor onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping' is **onafhankelijkheid**. De politiek dient dan ook op geen enkele wijze invloed uit te oefenen op vorm en inhoud van de stimuleringsmogelijkheid die in Woerden of door Woerden in regionaal verband in het leven geroepen zou kunnen worden. Van vanaf het prille begin, d.w.z. vanaf de ontwikkeling van een voorstel aan de raad dient elke vorm van beïnvloeding door de politiek vermeden te worden.

In deze lijn lijkt het voor de hand te liggen dat de raad het college verzoekt om een onafhankelijke werkgroep in het leven te roepen, bijvoorbeeld bestaand uit afgevaardigden van het Leids stimuleringsfonds, Hogeschool voor de journalistiek, Woerdense en regionale (vrijwillige en professionele) journalisten.

En die de opdracht krijgt om:

- Inzichtelijk te maken wat wenselijk en nodig is om 'onafhankelijke onderzoeksjournalistiek en andere vormen van journalistieke verdieping' aangaande 'het Woerdense' een impuls te geven vanuit de gemeente Woerden regionaal overstijgend, bij voorkeur in samenwerking met (andere gemeenten in de regio) de lokale en regionale media (/journalisten) (en kennisinstitu(u)t(en) journalistiek).

Waakhondfunctie van Zuid-Hollandse journalistiek onder druk

Er zijn redenen tot zorg over het functioneren van de lokale en regionale journalistiek in Zuid-Holland. Het verdienmodel, de werkgelegenheid en waakhondfunctie staan onder toenemende druk. De problemen zijn het grootst in de kleinere gemeenten.

Dat concluderen hoogleraar Jaap de Jong en collega Willem Koetsenruijter van de Vakgroep Journalistiek en Nieuwe Media van de Universiteit Leiden. Zij deden in opdracht van de provincie onderzoek naar het functioneren van de lokale en regionale journalistiek in Zuid-Holland waarbij zowel journalisten als communicatieprofessionals zijn ondervraagd. Het is voor het eerst in Nederland dat een dergelijk breed onderzoek naar het functioneren van de journalistiek in een provincie is uitgevoerd.

Oplossingsrichtingen

Aanleiding voor het onderzoek waren zorgen die Provinciale Staten vorig jaar februari in een Statenvergadering uitten en suggesties van enkele fracties om al dan niet tot steunmaatregelen over te gaan. Het onderzoek geeft drie oplossingsrichtingen voor mogelijke provinciale steun:

- structurele versterking van de redactiekracht met subsidies voor fte's;
- de oprichting van een mediacentrum dat journalistieke "halffabrikaten" produceert die alle Zuid-Hollandse media kunnen afnemen;
- de instelling van een mediafonds voor Zuid-Holland dat aanvragen honoreert voor journalistiek producties.

De oplossingsrichtingen kunnen ook met elkaar worden gecombineerd, stellen De Jong en Koetsenruijter. Zij komen verder met acht randvoorwaarden voor mogelijke steun waarbij de onafhankelijkheid van de journalistiek essentieel is.

Vervolg

Provinciale Staten spreken zich na de provinciale verkiezingen op 20 maart uit of zij een ondersteunende rol voor de provincie weggelegd zien. Verantwoordelijk gedeputeerde Floor Vermeulen heeft het eindrapport "Regionale en lokale journalistiek in Zuid-Holland" vandaag aangeboden aan de huidige Staten. Hij zegt: "Het onderzoek maakt duidelijk dat we ons zorgen mogen maken over functioneren van de lokale en regionale journalistiek in Zuid-Holland. Ik ben blij dat er een gedegen stuk met aanbevelingen ligt waarmee de nieuwe Staten snel aan de slag kunnen na de verkiezingen."

"Marktfalen"

De Jong en Koetsenruijter spreken over een zeker marktfalen van het journalistiek bedrijfsmodel onder invloed van gedigitaliseerd "gratis" nieuws, dalende advertentie-inkomsten en concurrentie van social media. Volgens onderzoekers zijn "er grote gaten gevallen in het Zuid-Hollandse medialandschap als het gaat om de journalistieke waakhondfunctie." Voor het onderzoek dat een half jaar in beslag nam, maakte de Universiteit gebruik van een grote set aan bestaande onderzoeksdata en werden 47 media- en communicatieprofessionals in Zuid-Holland geïnterviewd.

Mediafondsen

In andere provincies als Friesland, Groningen en Limburg is de afgelopen periode al geëxperimenteerd met mediafondsen, overigens met wisselend succes, zo laat het onderzoek zien. Ook steeds meer gemeenten zoeken naar ondersteuning voor lokale journalistiek, zoals Amersfoort of Leiden waar sinds medio vorig jaar 250.000 euro op jaarbasis is vrijgemaakt voor journalistiek producties in Leiden. Het Leids Mediafonds presenteert op woensdag 13 maart hiervan de eerste

resultaten tijdens een bijeenkomst in Leiden.

Bijlagen

2.9 MB pdf [Regionale en lokale journalistiek in Zuid-Holland - Onderzoeksrapport Un....pdf](#)

Meer info provincie Zuid-Holland: André Lammerse T 070 441 71 59 | M 06 53 484 062 of aj.lammerse@pzh.nl

www.zuid-holland.nl

[Bekijk dit bericht online](#)

